

Таърихи Пинҳонии Ояти Чил — Ададҳо Бисту Чор

Ҳизқиёл рақами панҷ

Jeff Pippenger

2026-08-10

Дар порча аз «Testimonies», чилди панҷум, ки мо акнун чанд мақола боз онро баррасӣ карда истодаем, ба мо дар бораи рӯёи маъбаде, ки ба Ҳизқиёл, Ишаё ва Юҳанно дода шудааст, хабар дода мешавад:

«Ин дарсҳо барои манфиати мо мебошанд. Мо бояд имони худро бар Худо устувор нигоҳ дорем, зеро дар пеши мо замоне қарор дорад, ки ҷонҳои одамонро хоҳад озмуд. Масеҳ бар Кӯҳи Зайтун доварихои даҳшатнокеро, ки бояд пеш аз омадани дуҷуми Ё ба вуқӯ оянд, баён намуд: “Аз ҷангҳо ва овозаҳои ҷангҳо хоҳед шунид.” “Қавме бар зидди қавме, ва подшоҳие бар зидди подшоҳие хоҳад бархост; ва дар ҷойҳои гуногун қатлиҳо, вабоҳо ва заминларзаҳо рӯй хоҳанд дод. Ҳамаи инҳо ибтидои дардхост.” Гарчанде ки ин пешгӯиҳо ҳангоми харобии Ерусалим қисман иҷро шуданд, онҳо татбиқи мустақимтаре ба рӯзҳои охир доранд.»

Рӯзи нӯҳуми Об

Тиша Б’Ав, ки ба забони ибронӣ маънои «нӯҳуми моҳи Ав»-ро дорад, рӯзи яҳудиён аст, ки харобшавии ҳам Маъбади Аввалро аз ҷониби бобилиён дар соли 586 то милод ва ҳам Маъбади Дувумро аз ҷониби Титус дар соли 70 ёдбуд мекунад. Ҳар ду харобӣ дар як санаи тақвими рӯй додаанд — дар рӯзи 9-уми моҳи ибронии Ав (ки одатан дар тақвими григорӣ ба моҳи июл ё август мувофиқ меояд). Вақте ки Хоҳар Уайт харобшавии Ерусалимро ба «замоне, ки ҷонҳои одамонро хоҳад озмуд» дар рӯзҳои охир мутобиқ месозад, вай ду харобиро муайян мекунад, ки ҳар ду қонуни якшанбеи наздикояндаро ба тасвир мекашанд.

Ояти шонздаҳи Дониёл ёздаҳ он қонуни якшанберо ифода мекунад ва бо ояти чилу як мувофиқат дорад. Дар Ҳизқиёл харобии Ерусалим барои нишон додани ҷудошавии боқираҳои оқил ва ҷоҳил ҳангоми қонуни якшанбе ба қор бурда мешавад. Ҳизқиёл асири Бобил буд, вақте ки ӯ ба таври мӯъҷизавӣ ба Ерусалим бурда шуд, то ҳамон ҷудошавиро дар бобҳои ҳашт то ёздаҳ бушинад.

Ва дар соли шашум, дар моҳи шашум, дар рӯзи панҷуми моҳ, ҳангоме ки ман дар хонаи худ нишаста будам ва пирони Яҳудо пеши ман нишаста буданд, дасти Худованд Парвардигор бар ман дар он ҷо фуруд омад. Ва ман назар кардам, ва инак, шабоҳате чун намуди оташ: аз намуди миёнаш ба поён оташ; ва аз миёнаш ба боло, чун намуди дурахш, мисли ранги қаҳраб. Ва Ё шабеҳи дасте дароз кард, ва маро аз як тори мӯям гирифт; ва рӯҳ маро миёни замин ва осмон боло бардошт, ва дар рӯёҳои Худо маро ба Уршалим овард, назди дарвозаи дарунии рӯ ба шимол, ки дар он ҷо ҷойгоҳи сурати рашк буд, ки рашкро бармеангехт. Ҳизқиёл 8:1–3.

Чор боби ҳашт то ёздаҳ тавсифи ҷудошавӣ мебошанд, ва хоҳар Уайт, ҳангоми шарҳ додани Ҳизқиил нӯҳ, на танҳо нишон медиҳад, ки он ҳамон мӯҳргузорӣ аст, ки дар боби ҳафтуми Ваҳй омадааст, балки ҳамчунин он ки Ерусалим калисои Лаодикияи Адвентистони Рӯзи Ҳафтумро дар айёми охир намоёндагӣ мекунад.

«Онҳое ки аз таназзули рӯҳонии худ андӯҳгин намешаванд ва бар гуноҳҳои дигарон мотам намегиранд, бе мӯҳри Худо хоҳанд монд. Худованд ба фиристодагони Худо, ба мардоне ки аслиҳаи куштор дар даст доранд, амр медиҳад: “Аз ақиби ӯ аз миёни шаҳр бигузаред ва бизанед: чашми шумо раҳм накунад ва дилсӯзӣ нанамоед: пирону ҷавонон, ҳам духтарон ва ҳам кӯдакони хурдсол, ва занонро комилан бикӯшед; вале ба ҳеҷ касе ки бар ӯ он нишон аст, наздик нашавед; ва аз муқаддасгоҳи Ман оғоз кунед. Пас онҳо аз пироне ки пеши хона буданд, оғоз карданд.”»

«Дар ин ҷо мо мебинем, ки калисо — муқаддасгоҳи Худованд — аввалин шуда зарбаи ғазаби Худоро эҳсос кард. Пирони солхӯрда, онҳое ки Худо ба онҳо нури бузург дода буд ва ҳамчун посбонони манфиатҳои рӯҳонии мардум истода буданд, ба амонате ки ба онҳо супурда шуда буд хиёнат карданд. Онҳо чунин мавқеъ гирифта буданд, ки мо набояд мӯъҷизот ва зуҳури ошқори қудрати Худоро, чунон ки дар рӯзҳои пешин буд, интизор шавем. Замонҳо дигар шудаанд. Ин суҳанон беимонии онҳоро қувват мебахшанд, ва онҳо мегӯянд: Худованд на некӣ хоҳад кард ва на бадӣ. Ӯ аз ҳад меҳрубон аст, ки қавми Худро бо доварӣ бозҷӯй намояд. Ҳамин тавр, “Осоиш ва амният” нидоест аз ҷониби мардоне, ки дигар ҳеҷ гоҳ овози худро мисли қарнаӣ баланд нахоҳанд кард, то ба қавми Худо исёнхояшонро ва ба хонаи Яқуб гуноҳхояшонро нишон диҳанд. Ин сағҳои гунге, ки аккос қардан намехостанд, ҳамонхоянд, ки интиқоми одилонаи Худои озурдашударо эҳсос мекунанд. Мардон, духтарон ва кӯдакони хурдсол ҳама якҷоя ҳалок мегарданд.»

«Қирдорҳои зиште, ки мӯъминони содиқ барои онҳо оҳу нола мекарданд ва гирия менамуданд, танҳо ҳамон чизҳое буданд, ки чашмони маҳдуди инсонӣ метавонистанд онҳоро бубинанд; аммо гуноҳҳои аз ҳама бадтар, онҳое ки рашқи Худои поқ муқаддасро барангехтанд, ошқор нашуда буданд. Он Бузурги Тафтишқунандаи дилҳо ҳар гуноҳро, ки дар ниҳон аз ҷониби амалқунандагони шарорат содир мешавад, медонад. Ин афрод аз фиребкорихои худ худро эмин ҳис қардан мегиранд ва, азбаски Ӯ пурсабр аст, мегӯянд, ки Худованд намебинад, ва сипас чунон амал мекунанд, гӯё ки Ӯ заминро тарк карда бошад. Аммо Ӯ риёкории онҳоро фош хоҳад кард ва дар пеши дигарон он гуноҳхоро ошқор хоҳад сохт, ки онҳо бо чунин эҳтиёт пинҳон медоштанд.»

«На ҳеҷ бартарии мартаба, шаъну шараф ё хиради дунявӣ, ҳеҷ мақом дар хизмати муқаддас, одамро аз қурбон қардани аслҳои имон ҳифз нахоҳад кард, агар онҳо ба дилҳои макқоронаи худ воғузошта шаванд. Онҳое ки сазовор ва одил шумурда мешуданд, собит мегарданд, ки пешвоёни осӣнд ва намунаҳои бепарвой ва сӯиистифода аз марҳаматҳои Худо мебошанд. Роҳи шариронаи онҳоро Ӯ дигар таҳаммул нахоҳад кард, ва дар ғазаби Худо бо онҳо бе раҳмӣ амал мекунад.

«Худованд бо ноҳушӣ ҳузури Худро аз онҳое бозмедорад, ки бо нури бузург баракат ёфтаанд ва ҳангоми хизмат ба дигарон қудрати қаломро эҳсос кардаанд. Онҳо замоне

хизматгорони вафодори Ў буданд, ки аз ҳузур ва роҳнамоии Ў баҳравар гардида буданд; аммо онҳо аз Ў рӯй гардониданд ва дигаронро ба гумроҳӣ бурданд, ва бинобар ин зери норозигии илоҳӣ қарор дода мешаванд». Testimonies, volume 5, 211, 212.

Тамоми китоби Ҳизқиёл дар доираи муҳити вайроншавии Ерусалим қарор дорад. Дар шаҳодати Ҳизқиёл муҳосираи Набукаднесар, ки якуним сол давом кард, ба таври махсус ишора шудааст, вале «татбиқи бевоситатари» ҳушдори Исо дар Матто бисту чаҳор ба айёми охир тааллуқ дорад. Дар Ҳизқиёл он хатти ҳақиқат дар боби бисту чаҳор ёфт мешавад.

15 январи соли 588 то милод

Ва боз, дар соли нӯҳум, дар моҳи даҳум, дар рӯзи даҳуми моҳ, каломи Худованд бар ман нозил шуда, гуфт: «Эй писари одам, номи ин рӯзро барои худ бинавис, яъне ҳамин рӯзро: подшоҳи Бобил дар ҳамин рӯз бар зидди Ерусалим бархост». Ҳизқиёл 24:1, 2.

Дар ин сана, ки он ҳамчунин бо дигар шохидони Китоби Муқаддас муқаррар шудааст, муҳосирае оғоз ёфт, ки ҳаждаҳ моҳ идома кард. Каломи Худованд, ки дар он сана ба Ҳизқиёл нозил шуд, аз масали шаҳри хунолуд иборат буд, ки бо деги ҷӯшон тасвир мегардад ва пас аз он оташи бузурге меояд. Ин масал ба таври равшан довариро бар Ерусалим ифода мекунад, ва дар ҳамон боб пас аз он бо он идома меёбад, ки зани Ҳизқиёл бар асари сакта ба ҳок супурда мешавад, ҳамчун рамзе аз он ки муҳосирае, ки дар ниҳоят қудсгоҳро нобуд месохт, оғоз ёфта буд.

Ва каломи Худованд бар ман нозил шуда, гуфт: «Эй писари одам, инак, Ман маҳбуи чашмони туро бо як зарба аз ту мегирам; вале ту набояд мотам бигирӣ ва нагирӣ, ва ашқоҳат қорӣ нашавад. Оҳу нола макун, барои мурда мотам нагир; дастори сари худро бар сар бибанд, ва пойафзоли худро бар поят бипӯш, ва лабҳои худро напӯшон, ва нони мардумро маҳӯр». Пас, ман субҳ ба мардум сухан гуфтам; ва бегоҳ занам мурд; ва субҳи дигар чунон ки ба ман амр шуда буд, амал кардам. Ҳизқиёл 24:15–18.

Он гоҳ мардуме, ки гирди Ҳизқиёл буданд, аз ӯ маънии масал ва марги зани ӯро пурсиданд.

Ва мардум ба ман гуфтанд: «Оё ба мо нахоҳӣ гуфт, ки ин қорҳо барои мо чӣ маъно доранд?» Пас ман ба онҳо ҷавоб додам: «Каломи Худованд бар ман нозил шуда, гуфт: Ба хонадони Исроил бигӯ: Ҳамин тавр мегӯяд Худованд Худо: Инак, Ман муқаддасгоҳи Худо, ҷалоли қуввати шуморо, орзуи чашмонатон ва он чиро, ки ҷони шумо бар он месӯзад, беҳурмат хоҳам сохт; ва писаронатон ва духтаронатон, ки онҳоро боқӣ гузоштаед, аз дами шамшер хоҳанд афтод». Ҳизқиёл 24:19–21.

Дар ин порча ҳамсари Ҳизқиёл ва ҳам маъбад ҳар ду ҳамчун «матлуби чашмони ту» муайян шудаанд. Муаррихони Китоби Муқаддас муайян мекунанд, ки муҳосира ҳаждаҳ моҳ давом кард, ҳол он ки муҳосираҳои Сестий ва Титус аз соли 66 то соли 70 чор сол тӯл кашиданд. Ҳисоби дақиқи вақт аз муҳосираи аввали Сестий то харобшавӣ сеюним сол аст, аммо ҳангоми татбиқи «ҳисоби фарогир», ки бештар аз ҳама дар Китоби Муқаддас ба қор бурда мешавад, он чор сол мешавад. Донишмандон он ки ҳар ду тарзи ҳисоб дурустанд, ба мо имкон медиҳад, ки ҳам сеюним сол аз Сестий то Титус ва ҳам чор солро бубинем.

Мо дар ду вайронии Ерусалим ду шоҳид барои қонуни якшанбе дорем, ва ҷузъиёти ҳар ду таърих бояд ба қонуни якшанбеи ба наздикӣ оянда татбиқ карда шаванд, — он ҷо ки Лоудикия аз даҳони Худованд қай карда берун андохта мешавад. Оғози муҳосираи Набукаднесар бо марги зани Ҳизқиёл нишон дода мешавад. Ҳангоми марги вай, ба Ҳизқиёл амр дода шуд, ки ошкоро мотам нагирад, зеро ӯ аломати ба асирӣ бурда шудани яҳудиён буд.

Оғози давраи чаҳорсолаи солҳои 66 то 70 бо аломати зиштии валангоркунанда мушаххас мегардад, ки он барои масеҳиёни Ерусалим аломате буд, то бигрезанд.

Пас, ҳар гоҳ шумо макруҳоти вайрониро, ки Дониёли набӣ дар бораи он сухан гуфтааст, бинед, ки дар ҷои муқаддас истодааст, (ҳар кӣ меҳонад, бигзор дарк намояд:) он гоҳ касоне ки дар Яҳудо ҳастанд, ба кӯҳҳо бигрезанд. Матто 24:15,16.

Ду муҳосирае, ки ошкоро бо якдигар мутобикат мекунанд, ва ҳар ду муҳосира дар оғози муҳосира як «аломат»-ро дар бар мегиранд. Вақте ки Ҳизқиёл маънои марги ҳамсараш ва набудани мотам аз ҷониби худро шарҳ медиҳад, ӯ тавзеҳ дод ва сипас чунин сабт кард:

Пас, Ҳизқиёл барои шумо аломат аст: мувофиқи ҳар он чи ӯ кардааст, шумо низ хоҳед кард; ва ҳангоме ки ин ба амал ояд, хоҳед донист, ки Ман Худованд Худо ҳастам. Ҳизқиёл 24:24.

Нишонаи марги зани Ҳизқиёл муайянкунандаи вайронии наздиқояндаи Уршалим ва маъбад ва асирии баъдина дар Бобил буд. Нишонаи макрӯҳи харобӣ, ки Дониёл дар бораи он сухан гуфтааст, ҳушдоре барои гурехтан аз вайронӣ буд, аммо ҳар ду муҳосира дар оғози худ нишонае доранд.

Пеш аз қонуни якшанбеи ба зудӣ оянда муҳосираи нубувватӣ хоҳад буд, ва марги зани Ҳизқиёл рамзест, ки калисои адвентистии рӯзи ҳафтуми Лаодикия пурра аз он гузашта шудааст; ҳол он ки Ҳизқиёл рамзи як саду чилу чаҳор ҳазор аст ва рамзи парчамест, ки дар оғози муҳосира барафроста мешавад. Ҳизқиёл парчами як саду чилу чаҳор ҳазор дар оғози муҳосираи Бобил аст, ва аломати макруҳоти вайронӣ дар оғоз «аломат»-и Рум мебошад. Як аломат ба огоҳии дохилӣ сухан мегӯяд, ва дигаре ба огоҳии берунӣ. Бешак, дар соли 66 барои масеҳиён огоҳие буд, аммо аломати огоҳкунанда Рум буд. Аломат дар вайроншавии Бобил зани Ҳизқиёл буд. Рум табақаест, ки нишони ҳайвонро қабул мекунад, ва Ҳизқиёл аломати онҳост, ки мӯҳри Худоро қабул мекунанд.

Ду давраи анҷомёбанда

Муҳосираи аввал ҳаждаҳ моҳ давом кард, ва муҳосираи дувум чор сол идома ёфт. Ҳар ду муҳосира иҷрошавии «мустақимтари» худро дар рӯзҳои охир меёбанд, ва ҳар ду муҳосира бевосита бо пешгӯии сесаду наваду як солу понздаҳ рӯз, ки дар Ваҳй 9:15 ҷойгир аст, пайванди мустақим доранд.

Оғози панҷ моҳи Ваҳй боби нӯҳ, ояти даҳ, таърихеро дар бар мегирифт, ки давраи сию ҳаштсоларо нишон медиҳад, ки бо муҳосираи чаҳорсола ба авҷ мерасад, ки бо рақами сию

ҳашт алоқаманд аст, ва бархостани Исломо муайян намуд. Он муҳосираи ҷаҳорсола муқобили худро дар таърихе меёбад, ки ҳангоми анҷом ёфтани (панҷ моҳ) яксаду панҷоҳ сол ва оғози сесаду наваду як солу понздаҳ рӯз оғоз гардид. Он 27 июли соли 1449 оғоз ёфт ва пас аз чор сол, Илом бар зидди Константинопол муҳосираи панҷоҳу панҷрӯзаро овард, ки 29 майи соли 1453 ба анҷом расид.

Вақте ки пешгӯии замони, ки 27 июли соли 1449 оғоз ёфта буд, 11 августи соли 1844 ба анҷом расид, чор соли ҳаракати ғариштаи якум ва дуум аз соли 1840 то 1844 бо муҳосираи чорсолаи солҳои 1333 то 1337, ва ҳамчунин бо давраи чорсолаи аз 1449 то 1453 мувофиқат кард. Ин се шохид, ки ҳама бевосита қисми ҳамагон як хатти пешгӯӣ мебошанд, як давраи рамзии чорсоларо ифода мекунанд, ки дар он ҳаракати ғариштаи якум ва дуум аз соли 1840 то 1844 дар таърихи ҳаракати ғариштаи сеюм такрор мегардад. Ин се шохид муҳосираи чорсоларо дар таърихи яксаду чилу чор ҳазор намунавор нишон медиҳанд. Он давраи чорсола ҳамчунин тавассути муҳосираҳои Ерусалим дар солҳои 66 ва 70 тасвир шудааст.

Оғози муҳосираи чорсолае, ки онро Кестий дар соли 66 оғоз кард, ва сипас анҷоми он аз ҷониби Титус дар соли 70, барои як давраи чорсола рамзи алфа ва рамзи омегаеро ба вуҷуд меорад. Ҳамагон давра ҳамчунин ҳамчун сеюм сол муаррифӣ мешавад, ки ин, дар навбати худ, бо сеюм сол нубувватие мувофиқат мекунанд, ки дар тӯли онҳо Руми папавӣ муқаддасгоҳро поймол намуд.

Аммо саҳнеро, ки берун аз маъбад аст, воғузор ва онро чен макун; зеро он ба халқҳо дода шудааст; ва онҳо шаҳри муқаддасро ҷиҳилу ду моҳ поймол хоҳанд кард. Ва Ман ба ду шохиди Худ қудрат хоҳам дод, ва онҳо як ҳазору дусаду шаст рӯз, дар палос пӯшида, нубувват хоҳанд кард. Ваҳй 11:2, 3.

Ва онҳо ба дами шамшер хоҳанд афтод, ва ба асорат ба миёни ҳамаи халқҳо бурда хоҳанд шуд; ва Уршалим аз ҷониби халқҳои ғайрияхудӣ поймол карда хоҳад шуд, то замони халқҳои ғайрияхудӣ ба анҷом расанд. Луқо 21:24.

Муҳим аст қайд намоем, ки ман ҳам ҳисоби «ғарогир» ва ҳам ҳисоби «ноғарогир»-ро нисбат ба даврае ба қор мебарам, ки аз рамзи алфаи Кестий то рамзи омегаи Титус ифода ёфтааст. Ин муайян месозад, ки ду татбиқи вақт бо як таърих намоёндагӣ шудаанд. Мо аллакай бо ин усули китобӣ сарукор доштем, вақте ки (мақолаҳои зиёде пештар) фосилаи байни ташрифи Исо ба Қайсарияи Филиппӣ (Паниум) ва сафари Ё ба Кӯҳи Тағйири Симоро баррасӣ карда будем. Ду муаллифи китобӣ шаш рӯзро сабт мекунанд ва яке ҳашт рӯзро.

Ва пас аз шаш рӯз Исо Петрус, Яқуб ва Юҳанно, бародари ӯро, бо Худ гирифта, онҳоро танҳо ба кӯҳи баланде баровард. Матто 17:1.

Ва баъд аз шаш рӯз Исо Петрус, Яқуб ва Юҳанноро бо Худ гирифта, онҳоро танҳо ба кӯҳи баланде баровард; ва дар назди онҳо дигаргун шуд. Маркус 9:2.

Ва тахминан баъд аз ҳашт рӯз аз ин суҳанон, Ё Петрус, Юҳанно ва Яқубро гирифта, барои дуо гуфтан ба кӯҳе баромад. Луқо 9:28.

Вайроншавии Ерусалим ба рӯзҳои охир «татбиқи бевоситатар» дорад, ва он вайроншавӣ аз ҷониби ду шоҳид муаррифӣ мешавад, ки бо Бобил ва Рум намояндагӣ шудаанд. Ин ду шоҳид бо якдигар мувофиқат мекунад, аммо барои пурқувваттар гардондани ҳақиқат хусусиятҳои гуногун ва зарурии нубувватиро фароҳам меоранд. Мухосираи Рум (66 то 70) чор сол давом кард, ки он ҳамзамон сеюним солро низ ифода мекунад. Ин сеюним сол бо поймол гардидани муқаддасгоҳ ва лашкар пайванд дорад, ки онро ҳам бутпарастӣ ва ҳам папагарӣ ба анҷом расонданд. Поймол гардидани он аз ҷониби папагарӣ сеюним соли рамзӣ идома дошт, чунончи онро сеюним соли воқеӣ дар мухосираи Рум пешнамун сохт.

Он мухосираи ҷаҳорсола ҳамчунин бо давраҳои ҷаҳорсолае иртибот дорад, ки бо хатти нубувватӣ вобастаанд, ки боло бурда шудани Ислом ва баъд аз он боло бурда шудани ҳаракати ғариштаи яқум ва дуҷум ва сипас ғариштаи сеюмро муайян мекунад. Аз Сестий то Титус бо ҷарҳи Руми папавӣ ва ҳамчунин бо ҷарҳи Ислом бурида мерасад. Ҷарҳи Рум ва сеюним соли Сестий ва Титус бо сеюним соли рамзии Руми папавӣ бурида мерасад ва ба ин васила ду воқеияти Руми бутпараст ва Руми папавиро муайян мекунад. Ҷарҳи Ислом тавассути ҳамон таърих, ки ҳамчун ҷаҳор сол ғаҳмида мешавад, пайваст аст, аммо ҳамон тавре ки бо ҷарҳи Рум дар он таърих аст, Ислом бо қудрати дувуме, ки тобеи ҷарҳи Ислом аст, алоқаманд мебошад — ва он Адвентизм аст. Давраи сеюнимсола Румро дар ҳар ду марҳилаи он ифода мекунад, ва давраи ҷаҳорсола Ислом ва Адвентизмро ифода мекунад. Руми бутпараст ва Руми папавиро аз ҷиҳати нубувватӣ ҷудо кардан мумкин нест ва Ислом ва Адвентизмро низ.

Ин аз ҷиҳати нубувват талаб мекунад, ки ҳангоми баррасии мухосираи Бобил, дар тасвири мухосираи ҳаждаҳмоҳа, ду ғаҳмиши замон дида шаванд. Ду ифодаи замон дар мухосирае, ки Рум овард, аз ҷиҳати нубувват ду ифодаи замонро дар мухосирае, ки Набукаднесар овард, талаб мекунад. Мухосираи ҳаждаҳмоҳаи Набукаднесарро ҳамчунин метавон ҳамчун рамзи як солу ним ғаҳмид. Ҳаждаҳ моҳ як солу ним аст, ва як нимро метавон ҳамчун 1.5 сол ифода кард. Мухосираи Набукаднесар ҳам ҳаждаҳ моҳ буд ва ҳам як нукта панҷ (1.5) сол.

Ҳаждаҳ моҳ ба он қудрате ишора мекунад, ки мебоист Ерусалимро поймол намояд, ва 1,5 сол ба Ислом ишора мекунад. Ҷарҳи нубувватии ҳисоб, ки ҳаждаҳ моҳро муайян мекунад, Бобилро муайян месозад, ва ҷарҳи дигари нубувватии ҳисоб Исломро муайян мекунад. Мо ҳанӯз шарҳе пешниҳод накардаем, ки чӣ гуна ба татбиқи 1,5 сол дар иртибот бо Ислом мерасем, аммо бояд қайд кард, ки ду ҳисобкунии замон дар харобие, ки Рум овард, бо ҷарҳи нубувватии Рум алоқаманданд (ҳам бутпарастӣ ва ҳам папагӣ), ва ҳисобкунии дигар бо ҷарҳи нубувватии Ислом алоқаманд аст. Ин хусусиятҳо ҳам дар харобии алфа ва ҳам дар харобии омегаи Ерусалим ёфт мешаванд.

Мухосираи ҷаҳорсолаи Ерусалим аз ҷониби Сестий ва Титус анҷоми як хатти нубувватиро ифода мекунад, ки бо як давраи сиё ҳаштсола оғоз ёфта, бо мухосираи ҷаҳорсолае ба анҷом расид, ки рамзи боло бардошта шудани Ислом буд; ва давраи ниҳии ҷаҳорсола дар ҳамон хатти айнан ҳамон, боло бардошта шудани байрақи саду чилу чор ҳазорро ифода мекунад.

Мо ин мавзӯро дар мақолаи оянда идома хоҳем дод.